

- باید نماینده کاک در رهبری حزب و ارگان آن قبول کند و نیز آن دسته از مصوبات و تصمیمات حزبی را که بر علیه خط مشی کمینترن می باشد غیر قانونی اعلام کند (۴).

هوگلوند هیچ کدام از این شرایط را نپذیرفت. نمایندگان هیات ویژه کمیته اجرایی کمینترن در استوکهولم که در ماه ژوئن انتخاب شده بودند موفق به مطیع کردن هوگلوند نشدند. در دوره انجامیں بحران، یعنی از نیمة دوم ژوئن ۱۹۲۴ تا روزهای سرنوشت‌ساز ماه اوت، عملیات و تحریکات علیه هوگلوند مستقیماً از مسکو بوسیله رهبری کمینترن صورت می گرفت و تامین مالی می شد (۵). رهبری کمینترن در مسکو بطور مداوم توسط هیات نماینده‌گی خود در استوکهولم در جریان آخرين رویدادها و سیر حوادث گذاشته می شد (۶). از همان ابتدای ماه اوت، از طرق اطلاعاتی که هیات نماینده‌گی کمینترن در استوکهولم می فرستاد، برای کمیته اجرائی کمینترن مشخص شده بود که هوگلوند سرفراود نخواهد آورد. در اوایل ماه اوت هیات نماینده‌گی کمینترن در استوکهولم گزارش داد که قطع رابطه با هوگلوند اجتناب نپذیر است (۷).

اما مبارزة نهایی بین کمیته اجرایی کمینترن در مسکو و هوگلوند نسبتاً طولانی بود. هنگامیکه هوگلوند از قبول شرایط کمیته اجرایی خودداری کرد، کاک تاکتیک خود را تغییر داد. هیات نماینده‌گی در استوکهولم که اختیار برکناری هوگلوند را - هر وقت که شرایط اقتضا کند - داشت، سعی خود را در منزوی کردن وی شروع کرد و کوشش نمود که این انشعاب اجتناب نپذیر را بطور کلی نتیجه واکنش هوگلوند علیه بین‌الملل کمونیست وانمود کند.

هیات نماینده‌گی کمینترن در استوکهولم با او به مذاکره پرداخت، مذاکراتی که صرفا برای وقت گذرانی و بدست آوردن هر چه بیشتر زمان بود. تاکتیک علیه هوگلوند مبتنی بود بر تقویت هر چه بیشتر موقعیت اقلیت هیات اجرایی حزب و نیز همزمان کسک به سازمان جوانان حزب بوسیله بین‌الملل جوانان کمونیست در گردآوری هرچه بیشتر نیرو قبل از اینکه بحران به نقطه بازگشت نپذیر انشعاب برسد (۸). همزمان با مذاکرات کذایی، هیات نماینده‌گی کمینترن در استوکهولم مبارزة شدیدی را در داخل سازمان‌های حزبی علیه خط مشی هوگلوند در مقابل اقلیت رهبری به پیش می برد. تصویری از یک خانن و مرتد از هوگلوند برای اعضای حزب پرداخته شد. در نامه‌ها و قطعنامه‌ها به هوگلوند بمتابه خرد بورژوا، کسی که به دستورات و تصمیمات گردن نمی نهد و شخصی که موجبات انشعاب را فراهم می کند، اشاره می شد (۹).

عملیات اجرایی و خود انشعاب حزب، توسط هیات نماینده‌گی کمینترن در استوکهولم به رهبری یک آلمانی «کمونیست چپ» بنام هرمان رمله Hermann Remmeli به مرحله عمل در می آمد. شواهد بسیاری نشان می دهند این رمله بود که آخرین اقدامات لارم علیه هوگلوند را به کمیته اجرائی کمینترن پیشنهاد کرد. وی در نامه‌ای به تاریخ دوازدهم

اوت به رئیس بین‌الملل کمونیست گریگوری زینوویف چنین می‌نویسد(۱۱):

در باره هوگلوند من معتقدم که باید با او بطورکلی و از هر جهت قطع رابطه کرد... ولی باید این کار به شیوه بیرون کردن او از حزب باشد، بلکه باید او را وادار نمود که خود حزب را به انزوا بکشاند. من کاملاً مطمئنم که اگر ما مرتکب اشتباهات احمقانه نشویم در این کار موفق خواهیم شد. به این جهت من تقاضا دارم از تصمیمات عجولانه که می‌تواند به این امر زبان رساند خودداری شود.

کمیته اجرانی کمینترن مرتکب هیچ عمل احمقانه‌ای نشد. از راه به درازا کشاندن مذاکرات و اتفاق وقت و کار برروی اعضای حزبی، هیات نمایندگی بین‌الملل در استوکهولم مطمئن بود که اکثریت اعضای وقتی در مقابل عمل انجام شده انشعاب قرار بگیرند، به حال در کمینترن باقی خواهند ماند.

کودتا موقیت آمیز

از نقطه نظر کمیته اجرانی کمینترن، کودتا علیه روزنامه سیاست مردم و زت هوگلوند بدون شک از هرجهت موقیت آمیز بود. وقتی هوگلوند از حزب اخراج شد، اکثریت اعضای کمینترن باقی ماندند. کمینترن کارزار سیاسی علیه هوگلوند را شدت بخشید. گفته شد که هوگلوند از مدت‌ها قبل در جهت سویاال دموکراتیزه کردن حزب کمونیست سوند و برای به شمر رساندن یک انشعاب فعال بوده است(۱۲). او پرپوکاتوری شد که با شدت هر چه بیشتر باید به مقابله اش شتافت. از طرف کامک اعلام شد که مذاکرات با هوگلوند به منظور وصول توافق به شکست انجامیده است.

بعد از انشعاب مسالة باقی مانده برای بین‌الملل تنها این بود که نفوذ هوگلوند را در طبقه کارگر هرچه محدودتر کند(۱۳). اعضای هیات نمایندگی بین‌الملل در استوکهولم اعلام کردند که هوگلوند خائن و مرتد شکست خورده است. هرمان رمله در یک نامه ده صفحه‌ای تمام سیر حوادث و اشکال مختلف تحقیر هوگلوند را برای همکار آلمانی خود روت فیشر شرح داد. در تعبیر رمله پیروزی بطور کامل تصویر شده است.

«هوگلوند و چهار نفر دیگر از اعضای هیات مرکزی اینک در خارج از حزب قرار دارند. سه نفر از اعضاء و سه نفر از اعضای علی‌البدل منتخب کنگره حزبی رهبری را بدست گرفته‌اند. ارگان مرکزی حزب با هیجده هزار آبونان و چهار روزنامه دیگر محلی حزب تحریر شده‌اند. احتمالاً دو روزنامه محلی دیگر را باید از دست رفته تلقی کرد. به عنوان عضو هیات تحریریه روزنامه سنتیکالیست‌ها (Arbetaren) (ادرست می‌خوانید) برگزیده شده است. خودت

می بینی که حوادث زیادی پشت سر هم اتفاق افتاده است و درک همه آنها یک کم مشکل است.» (۱۴۱)

ولی این یک تصویر «اصلاح شده» از سیر حوادث می باشد و بر طبق آن همانطور که هرمان رمله بیان می کند، هوگلوند یک خرد بورژوای ترسو و هراسان است. این، تصویر فاتح از نتیجه نبرد است. در حقیقت امر، شرایط چنین ساده و سهل نبود. چند روز پیش از این نبرد نهایی، دو نفر از اعضای سازمان جوانان حزب کمونیست سوند، اسکار اوهمان Oskar Öhman و آروید ورتلکینگ Arvid Vretling به کمیته اجرایی بین الملل جوانان کمونیست هشدار داده بودند و تقاضای کمک مالی کرده بودند تا «بتوانیم حزب و سازمان جوانان را نجات دهیم.» هشدار این دو جوان طبعاً می تواند اغراق آمیز باشد، اما این هشدار باعث نگرانی مسکو شد. در آنجا آشکارا از نتیجه این نبرد مطمئن نبودند. در نوشته ای از مسکو خطاب به هیات تعایندگی کمینترن در استوکهولم به تاریخ بیست و یکم ماه اوت - یعنی بلافضله بعد از کودتا علیه روزنامه سیاست مردم - در باره سیر حوادث سوال شده بود که آیا «سیاست مردم» توانسته است به نفع جناح طرفدار کمینترن حفظ شود یا باید بالاجبار یک روزنامه جدید برای حزب منتشر کرد؟ و در این صورت به چه مقدار پول احتیاج خواهد بود؟ (۱۶). کارل شیلیوم دو روز بعد به این سوالات جواب داد. ارگان اصلی حزب «در دست ماست»، ولی مطلقاً ضروری است که کمیته اجرایی کمینترن برای تامین مالی روزنامه تا مدتی مبلغ ۲۵۰۰ کرون سوندی کمک کند.

گزارش های هشدار دهنده در باره تقاضای کمک مالی همچنان به مسکو فرستاده می شد. حزب جدید طرفدار کمینترن هشدار داد که اگر کمک های فوری مالی از کا.ک. دریافت نکند، کنترل رهبری خود را از دست خواهد داد (۱۷).

شروط اتفاقیاد

اختلافات ح.ک.س. که در ماه اوت ۱۹۲۴ به اوج خود رسیده بود، چندین سال بود که جریان داشت. با اطمینان می توان گفت که بر خوردها و اختلافات از همان ابتدای کنگره مونسیس حزب در ماه مارس ۱۹۲۱ یک واقعیت بود (۱۸).

شروط بیست و یک گانه پذیرش عضو در بین الملل کمونیست که در کنگره دوم جهانی این سازمان در تابستان ۱۹۲۰ در مسکو به تصویب رسید، در واقع هم چون یک غافلگیری تلقی و باعث بروز اختلافات شدیدی در بین حزب سوسیال دموکرات چپ - سلف ح. ک. س. - شد. اختلاف از انشعابی در درون حزب چپ سرچشمه گرفت که جناح

چپ آن در مارس ۱۹۲۱ خود را حزب کمونیست سوئد نامید. ولی تضادها با این انشعاب و نامگذاری حل نشدند. حرکت بسوی کمونیسم بسیار طاقت‌فرساتر از آن بود که تصور می‌شد. حزب کمونیست سوئد از همان آغاز خودرا در یک شرایط سخت شرایط سخت سیاسی یافت. در سال ۱۹۲۱ این حزب از یکسو در مقابل شروط بیست و یک گانه مذکور کمینترن برای پذیرش عضویت در بین‌الملل کمونیست قرار داشت. این می‌توانست بدان معنی باشد که آزادی عمل آن خدشه‌دار می‌شد و این بنوبه خود باعث می‌شد هر جهه بیشتر به کمیته اجرایی کمینترن که در مسکو قرار داشت وابسته شود. از سوی دیگر ح.کس. در داخل سوئد در مقابل واقعیت سیاست‌های داخلی قرار گرفته بود و سعی می‌کرد در جهت تطبیق سیاست‌های خود با سیستم سیاسی سوئد، به یک پلاتفرم سیاسی دست یابد با هدف اینکه در آینده به آلترناتیوی در مقابل حزب کارگری سوسیال دموکرات سوئد در عرصه پارلمانی تبدیل شود. و این مورد اخیر به نوبه خود ایجاب می‌کرد که حزب آزادی عمل خود را حفظ کند و یک موضع مستقل در مقابل اوضاع مشخص داشته باشد. مسأله این بود که کمینترن باید چه نقشی در دوران گذار از سوسیالیسم چپ به حزب کمونیست، که ح.کس. باید به حال آن را در طول مدت بازسازی و تبیین سیاست‌های جدید می‌پیمود، بازی کند. نظرات مختلف بر سر همین مسأله حزب را از بالا تا پایین از هم دوپاره کرده و تشکیل فرآکسیون عملاً در ۱۹۲۱ یک واقعیت بود. کمونیست فنلاندی ایرو سیرولا Yrjö Sirola که در اوائل دهه بیست در سوئد فعال بود، در گزارش به ک.ا.ک. در تابستان ۱۹۲۱ تصویری تاریک از حزب کمونیست سوئد ارائه کرد:

«ما در سوئد حزبی داریم که راهی را از موضع پاریسیستی دموکراتیک به سوی کمونیسم جستجو می‌کند. بنظر می‌رسد که این وظيفة آسانی برای رفیق حزبی نباشد. نمی‌توان انکار کرد که تزهای کنگره دوم (بین‌الملل) هم چون یک غافلگیری ناخوشایند برای حزب تلقی شد، یعنی برای رهبری، آن تزها آنطور که می‌بایست در واقع بمعنای کلامات رهایی بخش مورد قبول واقع نشد...»

برطبق نظر سیرولا حزب کوچک کمونیست سوئد با تمام مشکلات قابل تصور مبارزه می‌کرد. اما بزرگترین نقص، باز به گفته وی، این بود که:

«رهبری حزب شرایط مبارزة طبقاتی را کاملاً درک نکرده است. کمونیست‌ها از عهدۀ سازمان‌دهی جهت حصول یک مشی مشترک برای مبارزة طبقه کارگر علیه کاهش دستمزدها و مسأله بیکاری، علی رغم انتقاد پیگیر علیه بود و کراسی اتحادیه‌ای، بونیامده‌اند. در واقع آنها هنوز در مبارزة روزانه، راه خود را به سوی طبقه کارگر پیدا نکرده‌اند».

سیرولا شرایط سطع بالایی برای حزب کمونیست سوئد گذاشته بود و تشخیص وی درست بود. ح.کس. به طبقه کارگر دسترسی پیدا نکرده بود، حزب آن ابزار قدرتی را که برای

پیشبرد سیاست خود لازم و ضروری بود نداشت. با چند هزار عضو، ح.کس. نمی‌توانست علم مبارزه با حزب سوسیال دموکرات سوند را بلند کند. اما در مورد خود اختلافات، رهبر حزب هوگلوند شخصاً نقش بسیار برجسته داشت. مخالفت و موضع گیری وی در همان ابتدای کنگره مؤسس حزب در مورد شرایط بیست و یک گانه نامبرده و تحت نفوذ کامل کمینترن در آمدن، که ک.ا.ک. بخش‌های مختلف را به قبول آنها وادار کرده بود، از جمله از طرف کمونیست فنلاندی آلان والنیوس Allan Wallenius بلافاصله به مسکو گزارش شد. والنیوس هرگز هوگلوند را کمونیست نمی‌دانست و هیچ شکی نمی‌تواند در میان باشد که والنیوس، که خیلی زود موقعیتی مرکزی در کمینترن بدست آورد، کمک بسیاری به ارائه آن تصویری از هوگلوند کرد که تدریجاً در مسکو هر چه بیشتر رشد نمود.

با به موقعیت بالای هوگلوند در حزب، وی بمتابه مانعی در راه ادامه سیاست ک.ا.ک. در اسکاندیناوی تلقی شد. هوگلوند از موقعیتی قوی برخودار بود. هم بمتابه رهبر حزب و رئیس هیات تحریریه ارگان اصلی آن و هم به عنوان یک مبلغ پرجاذبه، هم چنین او مرقعیت مستحکم در احزاب کمونیست اسکاندیناوی و همکاری‌های داخلی آنان داشت، از جمله به عنوان سخنگوی کمیته اسکاندیناوی. هوگلوند رهبر بلامنازع حزب کمونیست سوند و یک سر و گردن بالاتر از رهبران کمونیست اسکاندیناوی بود. آلان والنیوس از جایگاه خود در مسکو در نامه‌ای به سامونلسن عضو هیات رهبری ح.کس.، شخصیت هوگلوند را اینطور تعریف می‌کند:

او عاقل و زیرک و با قدرت است و استعداد رهبری دارد. او شما را طوری راه می‌برد که حتی خودتان متوجه نمی‌شوید. و این نشان می‌دهد که او مرد بسیار عاقل و با قدرتی است، درست بر خلاف اطرافیانش، که او طوری آنها را انتخاب کرده است که کاملاً بحق می‌تواند به آنها بگوید: حزب؟ من حزبم! (۱۹۱۱).

زت هوگلوند. اما ژنرالی بود بایک ارتش خیلی شکننده. حزب کمونیست سوند یک حزب ضعیف بود و شماره اعضای آن درست قبل از انشعاب ۱۹۲۴ به حداقل ۹۴۰۰ نفر می‌رسید. سازمان دهی حزبی دارای نقاچیص زیادی بود و در بین جنبش اتحادیه‌ای نفوذ کمی داشت. علاوه بر این‌ها وضع مالی حزب بسیار نارسا و بد بود (۲۲).

اما این تنها ح.کس. نبود که در چنین موقعیت حساسی بسر می‌برد. در سال ۱۹۲۴ احزاب کمونیست نروژ و دانمارک نیز تحت چنین شرایطی فعالیت می‌کردند. در مقابل احزاب قوی سوسیال دمکرات اسکاندیناوی و همکاری نزدیک سوسیال دکوکراسی و جنبش اتحادیه‌ای، کمونیست‌ها برای دسترسی و ارتباط با کارگران و رساندن پیام‌های سیاسی خود به آنان در مورد جبهه واحد طبقه کارگر علیه جامعه سرمایه‌داری، دچار مشکلات بسیار جدی بودند.

هماهنگی اسکاندیناویایی

چرا کمیته اجرایی بین‌الملل کمونیست در اوت ۱۹۲۴ تصمیم گرفت حزب کمونیست سوئد را منشعب کند؟ به این سوال بعضاً در این نوشته تحقیقی جواب داده شده است. بعضی‌ها عمل ک.ا.ک. را در مورد این انشعاب این گونه توضیح داده‌اند که جناح اکثریت رهبری حزب از قبول شرایط رهبری کمینترن خودداری کرد و برخی دیگر می‌گویند که بحران حزب کمونیست سوئد بازتاب مبارزة قدرتی بود که بعد از کنار رفتن نین از صحنه سیاسی در داخل حزب کمونیست شوروی آغاز شده بود (۲۳). هردوی این توضیحات معتبرند، اما بهیج وجه جامع توضیح از هم پاشیدگی و پراکندگی ح.ک.س. فقط از زاوية سازمان حزبی و سیاست آن بهیج وجه ممکن نیست. باید هم چنانکه آرویدسون نشان داده است، حزب کمونیست سوئد را در پرتو آن محیط سیاسی و سازمانی که در آن فعال بود دید. این امر چه در زمینه ملی و چه در عرصه بین‌المللی صادق است. احتمالاً باید اهمیت زیادی برای تکامل سازمانی و سیاسی کمینترن نیز در این مورد قائل شد. از ۱۹۱۹ حزب کمونیست سوئد عضو بین‌الملل کمونیست بود. خود بین‌الملل و نیز همه بخش‌های آن در اولین سال دهه بیست دستخوش تحولاتی دانمی بودند.

کمینترن در سال ۱۹۲۴ یک سازمان کامل و یکدست نبود. در داخل آن بحث در مورد اشکال فعالیت و محتوای سیاسی سازمان در جریان بود و از منابع موجود می‌توان رشد تدریجی دستگاه سازمانی را مشاهده و مطالعه کرد. و اگر ما بخواهیم تنها خود را به مشاهده جنبش کمونیستی در اسکاندیناوی از زاوية دید کمینترن محدود کنیم، می‌توانیم ملاحظه کنیم که در مسکو در طی سالهای ۱۹۲۰ پیشنهادات متعدد و مختلفی برای حل مشکلات سازماندهی جهت تشكل و تقویت کمونیسم در اسکاندیناوی تجربه می‌شد. مسایل اسکاندیناوی علاوه بر دبیرخانه‌های دیمیتروف، فلورین و پیاتنیتسکی Florin, Pjatnitski و Dimitrov، هم چنین بنا به اقتضای موارد مختلف در کمیسیون‌های مخصوص مورد بررسی بودند. خیلی زود و در همان اوایل هم پیشنهاد آنچه که ما می‌توانیم یک راه حل اسکاندیناویایی برای رشد کمونیسم بنامیم ارائه شد. کمیته نامبرده اسکاندیناوی از سال ۱۹۲۰ فعالیت‌های هم قانونی و هم غیرقانونی داشت. کمیته دارای دو بخش بود. بخش سیاسی آن وظیفة توزیع کمک‌های مختلفی را بعهده داشت که به احزاب اسکاندیناوی مربوط می‌شد و بخش فنی آن مستول فعالیت‌های غیر قانونی بود (۲۴).

در ماه مه ۱۹۲۲ گروهی بنام «گروه آلمانی زیان» تشکیل شد، که واحدی در داخل کمینترن بود که منطقه اسکاندیناوی را عرصه فعالیت خود قرار داده و تحت رهبری کمونیست آلمانی بنام هوگو ابرلائنس Hugo Eberleins قرار داشت. گروه آلمانی زیان در همان ابتدای کار خود به بررسی اختلافات بویژه در داخل جنبش کمونیستی دانمارک

پرداخت که در سالهای ۱۹۲۰-۱۹۲۱ شروع شده بود. در ماه ژانویه ۱۹۲۴ فدراسیون اسکاندیناوی که واحدی سازمانی در داخل کمینترن بود و من در ادامه به آن خواهم پرداخت تأسیس شد و سرانجام نیز باید از دبیرخانه کشورهای اسکاندیناوی نام برد که در بهار ۱۹۲۶ تأسیس شد. تنها همین دبیرخانه بود که توانست مدتی طولانی به کار خود ادامه دهد. بقیه سازمان‌ها و واحدهای فرابخشی (بخش‌های بین‌الملل) پس از مدت نسبتاً کمی منحل شدند. اما اگر چه کوشش برای ادامه حیات این نوع سازمان‌ها و واحدها چندان موفق نبود، ولی تصویری از یک تحرک و تمایل به ادامه کاری برای یافتن شکل‌های هر چه بهتر فعالیت به ما ارائه می‌دهند.

کمینترن هنوز در نیمة اول دهه ۱۹۲۰ به صورت یک سازمان کامل غول پیکر در نیامده بود. هنوز امکان ارائه راه حل‌های مختلف برای مشکلات وجود داشت و نفوذ حزب کمونیست شوروی در داخل کمینترن احتمالاً هنوز نسبتاً محدود بود (۲۶). اما مباحثات برای تقسیم قدرت بین کمینترن و بخش‌های مختلف آن، نشانه تغییر جهت حرکت بسوی سانترالیزه کردن هر چه بیشتر، بسوی راه حل‌های خشن‌تر و رهبری‌های قوی‌تر بود که بعد از مبارزه قدرتی که در سال ۱۹۲۸ در داخل حزب کمونیست شوروی استالین را در رهبری جنبش جهانی کمونیستی قرار داد، هر چه بیشتر روشن و آشکار شد.

تحقیقات تاکنوی در باره جنبش کمونیستی در اسکاندیناوی اساساً بر مبنای تحلیل فعالیت بخش‌های جداگانه کمینترن در این منطقه بوده است و روابط آنها با مسکو از این نقطه حرکت بررسی شده است (۲۷). اختلافات بین حزب کمونیست سوئد و کمینترن بازتابی منفی در بررسی‌ها و تحلیل‌ها به جای می‌گذارد. اما اگر ما نقطه حرکت خود را این بخش از سیاست کمینترن که متوجه ساختمان جنبش کمونیستی به عنوان یک جزء واحد در اسکاندیناوی بود قرار دهیم، آنوقت مسأله انشعاب حزب کمونیست سوئد در گستره‌ای کاملاً متفاوت قرار خواهد گرفت. اگر این گفته کمونیست چپ نروژی آرورد هانسن در کنگره مؤسس فدراسیون احزاب کمونیست اسکاندیناوی در ژانویه ۱۹۲۴ حقیقت داشته باشد که هر کدام از احزاب کمونیست اسکاندیناوی به تنها یعنی ضعیف هستند اما مشترکاً تشکیل تیروی قوی را می‌دهند (۲۸)، آنوقت می‌توان پرسید: هدف سیاست کمینترن در اسکاندیناوی چه بود؟ تا چه درجه‌ای می‌توان انشعاب حزب کمونیست سوئد در سال ۱۹۲۴ را بخشی از سیاست کمینترن در جهت ایجاد یک جنبش کمونیستی واحد در اسکاندیناوی دانست؟

در راه هماهنگی سوئد

ما برای اینکه تصویی از اختلافات حزب کمونیست سوئد داشته باشیم، باید به پاییز

۱۹۲۳ برگردیم. نقطه حرکت ما وضعیتی است که حزب کارگر نروژ – تنها حزب توده‌ای اسکاندیناوی که گرایش بسوی کمونیسم داشت – در آن بسر می‌برد. در پاییز ۱۹۲۳ کمینترن شرایط خود را بر رهبری احزاب (کمونیست) اسکاندیناوی سخت‌تر کرد. آن امتیازات زیادی که بیش از همه به حزب کارگر نروژ داده شده بود که اصولاً به عنوان بخشی از بین‌الملل به عضویت آن سازمان در آید، دیگر برای کماک. قابل قبول نبود. کماک. همزمان مباحثی را در مورد اهمیت ایدنولوژیک مذهب برای جنبش کمونیستی، با فراکسیون‌های اکثریت در داخل احزاب کمونیست سوند و نروژ آغاز کرد. در اینجا بود که انگیزه موضع تاکتیک بخش‌های بین‌الملل مبنی براینکه این مسأله نباید ابعاد گسترده‌ای در مباحث سیاست داخلی به خود بگیرد، در تقابل با شرط کمیته اجرائی کمینترن در مورد اعتقاد درست ایدنولوژیکی قرار گرفت. ازنظر کماک.، حزب کارگر نروژ مهمترین بخش بین‌الملل در اسکاندیناوی بود. برخلاف احزاب کمونیست سوند و دانمارک، حزب کارگر نروژ بزرگترین حزب کارگری کشور بود، یک حزب توده‌ای که از طریق پیوستن جمعی اعضاً اتحادیه‌ها، نفوذ زیادی در جنبش اتحادیه‌ای نروژ داشت. بر این زمینه است که بنظر می‌رسد کماک. تمايل داشت سیاست خود را نوعی پیش ببرد که حزب کارگر نروژ را به حزب کمونیست تبدیل کند بدون آنکه این تغییر با از دست دادن اعضای آن و نفوذ آن در طبقه کارگر همراه باشد. از سال ۱۹۲۲ مذاکرات و مباحثاتی در جریان بود و سعی می‌شد حزب کمونیست نروژ به پیوستن به کمینترن ترغیب شود بدون آنکه شرایطی را بر آن تحمیل نمایند.

اما جناح اکثریت حزب، همچنانکه در ج.کس.، حاضر به پذیرش رهبری بدون چون و چرای کماک. نبود. و با توجه به موقعیت حزب در میان طبقه کارگر، مسأله نروژ در مسکو با احتیاط مورد بررسی قرار گرفت. در مسکو اعتقاد بر این بود که بحران اختلافات در حزب کارگر نروژ، در سوند نیز که در آن هوگلوند در تقریباً تمام موارد مهم همان نقطه نظرات جناح اکثریت رهبری در حزب نروژ را داشت، اثر خواهد گذاشت. بعد از نشست سراسری حزب کارگر نروژ در دسامبر ۱۹۲۲، کارل رادک عضو کمیته اجرایی بین‌الملل، به رهبری آن هشدار داد که با توجه به عواقبی که بحران در حزب کارگر نروژ می‌تواند در سوند داشته باشد، از اعمال شیوه‌های سخت و خشن خودداری کنند.

«متوجه باشید که مهمترین وظيفة کنونی عبارت است از یک دوره طولانی کار تبلیغی. یک شکست در اینجا (نروژ) موجب از هم گسیختگی حزب سوند نیز که در آن هوگلوند آشکارا خط مشی مستقل خود را پیش می‌برد می‌شود».^{۱۲۹}

در پاییان ۱۹۲۳، اما، اختلافات و منازعات بین کماک. با حزب کارگر نروژ به حدی رسیده بود که راه حلی را طلب می‌کرد. برخورد کماک. با حزب کارگر نروژ از اتمام حجتی به رهبری این حزب سرچشمه می‌گرفت که بنویه خود موجبات یک انشعاب را در نشست سراسری فوق العاده در نوامبر ۱۹۲۳ در کریستینا فراهم کرد. منازعات داخل

حزب کارگر نروز بطور کاملاً مستند موجود است (۳۰). با وجود این بجا خواهد بود اگر بعداً در فرصتی مناسب به این مساله برگردیم، چرا که مساله نروز با تکامل کمونیسم در سوئن در دهه ۱۹۲۰ کاملاً در آمیخته است. من در اینجا خود را به تکمیل پاره‌ای از نکات تحقیقات انجام شده گذشته که مربوط به نشست سرتاسری حزب کارگر نروز در نوامبر ۱۹۲۲ مربوط می‌شود، محدود می‌کنم. هم چنین این تعیید شامل اطلاعاتی در باره فدراسیون اسکاندیناوی – سازمانی در سطح منطقه‌ای – که ک.ا.ک. آن را در ادامه بلافصل بعran حزب کارگر نروز پایه ریزی کرد، می‌شود.

روز سی ام اکتبر ۱۹۲۳ کمیته اجرائی کمینترن در مسکو جلسه‌ای تشکیل داد تا خط مشی کمینترن را در قبال کنگره قریب الوقوع حزب کارگر نروز تعیین کند. بسیاری از اعضای بین‌الملل از جمله کارل رادک و زت هوگلوند حضور نداشتند. به این نشست اهمیت خاصی داده شده است، چرا که جلسه باید تصمیمات تعیین کننده‌ای در حول مساله نروز اتخاذ می‌کرد. قبل از این جلسه اما، نشست غیر رسمی دیگری از سوی رهبری سه‌گانه کمینترن یعنی کوسینین، زینوفیف و بوخارین برگزار شده بود. این نشست غیر رسمی باید حداقل یک هفته قبل از کنگره حزب کمونیست نروز و بهر حال حداقل بیست و ششم اکتبر صورت گرفته باشد (۳۱). جلسه غیر رسمی مذکور بنظر می‌رسد اهمیت بسیار زیادی داشته است، چرا که درست در همین جلسه غیررسمی بود که گروه رهبری سه‌گانه بر سر خط مشی رسمی و سیاست کمینترن در قبال مساله نروز توافق کردند. جلسه ک.ا.ک. در سی ام اکتبر وظیفه اش تنها تأیید سیاست اعلام شده گروه رهبری سه‌گانه بود. رهبری سه‌گانه تصمیم گرفت که کل حزب کارگری نروز را در مقابل یک التیماتوم قرار دهد:

«... یا حزب هم چنان به عنوان بخشی از بین‌الملل کمونیست باقی خواهد ماند و تعهدات ساده عضویت را می‌پذیرد یا اینکه باید خارج از صف آن قرار گیرد (۳۲).»

کمینترن دیگر حقی برای ادامه مذاکرات به حزب کارگر نروز نداد. کدام بودند مسائل و سوالاتی که حزب کارگر نروز مجبور بود آنها را در انطباق با ک.ا.ک. حل کند و جواب دهد تا بتواند هم چنان به عنوان عضوی از کمینترن پذیرفته شود؟ حزب کارگر نروز مجبور بود که در جهت بریابی دولتی کارگری‌دهقانی کوشش کند و تبلیغات ضد مذهبی را در دستور کار روزانه خود قرار دهد. هم چنین حزب کارگر نروز موظف بود که بر علیه انشعاب جنبش کارگری و اتحادیه‌ای اقدام کند و نیز در راه پیوستن جنبش اتحادیه‌ای نروز به بین‌الملل سرخ سندیکایی قدم بر دارد، پیوستن دسته جمعی اعضای سندیکاها باید به پیوستن انفرادی تغییر پیدا می‌کرد، روابط با سازمان جوانان کمونیست نروز باید اصلاح می‌شد و آن مواردی از اخراج اعضا که در دستور کار حزب قرار داشت به اجرا در می‌آمد. قرار بر این شد که اگر کنگره حزب علیه این شرایط تصمیم گرفت، جناح طرفدار کمینترن بلاfacile کنگره را ترک و خوبی جدید تحت همان نام قدیمی حزب تأسیس کند (۳۳).

تقریباً همزمان با تصمیم رهبری سه نفره کوسینین، زینوویف و بوخارین برای حل مساله نروژ، یکی از نماینگان ک.ا.ک. در کریستینا بنام ریچارد شولر گزارشی را که می‌بایست مبنای بحث کمیته اجرائی کمینترن در سی ام اکتبر باشد، در باره شرایط حزب نروژی به مسکو فرستاد. شولر که آنوقت هنوز نمی‌دانست ک.ا.ک. چه سیاستی را در مورد مساله نروژ خواهد داشت، مذاکراتی با نمایندگان جناح اقلیت طرفدار کمینترن از جمله اولاف شفلو Olav Scheflo به عمل آورد. آن‌ها مشترکاً خطوط کل حل بحران را از نظر خودشان ترسیم کردند. تصمیم نهایی اما با کمینترن بود. مساله باید به روشنی ووضوح کامل مطرح شود؛ له یا علیه ک.ا.ک. تشخیص شولر و شفلو این بود که اختلافات بهر حال نباید به انشعاب بیانجامد. آنها به کمینترن توصیه کردند که در فراخوانی به همه اعضای حزب تمام جواب مساله را مطرح کرده و ولی در ضمن اهمیت ادامه وحدت یکپارچه حزب را نیز تأکید کند. سپس احتمالاً یک گنگره حزبی بتواند اختلافات را حل کند. شولر معتقد بود که این گنگره جدید گرچه می‌توانست بخودی خود موجب انشعاب شود ولی در این صورت اکثریت اعضای حزب بهر حال طرفدار کمینترن خواهند ماند. نکته جالب در این پیشنهاد برای تعیین خط مشی تاکتیکی این است که جناح اقلیت و نماینده کمینترن می‌خواستند از انشعاب حزب کارگر نروژ جلوگیری کنند، پیشنهادی که درست بر خلاف تصمیمات کوسینین، زینوویف و بوخارین بود که در نشست داخلی خود در اوایل اکتبر گرفته بودند. شولر نقطه نظرات خود را در پایان به این شکل جمعبندی نمود که با جناح اکثریت باید مبارزه کرد اما نه به بهای مجبور کردن آنها به بیرون رفتن از حزب. شولر پیام فرستاد که این جمعبندی مورد تأیید شفلو نیز هست. هر نوع پرووکاسیونی که به منشعب کردن حزب می‌انجامید غیر قابل قبول بود.

«یک انشعاب در چنین شرایطی هیچ سودی برای ما در بر نخواهد داشت بلکه به ما صدمه می‌زند».^{۱۴۹}

درست قبل از نشست کمیته اجرائی کمینترن در سی ام اکتبر، یکی از برجسته ترین نمایندگان اقلیت حزب کارگران نروژ بنام آرورد هانسن Arvid G Hansen در مسکو بود و با پیشنهادهای خط مشی تاکتیکی ریچارد شولر و جناح اقلیت طرفدار کمینترن برای حل بحران حزبی موافقت کرد.^{۱۵۰}

اتمام حجت بین الملل گموفیست

مباحث نشست ک.ا.ک. در سی ام اکتبر نشان می‌دهد که شرکت‌کنندگان در جلسه از نظرات ریچارد شولر و اولاف شفلو در مورد تعیین تاکتیک آگاه بودند. کوسینین جلسه را با تحلیل از توازن قدرت در داخل حزب کارگر نروژ آغاز کرد. این تحلیل مستقیماً از

متن نظرات جناح اقلیت گرفته شده بود. او اظهار داشت که جناح اکثریت حزب کارگر نروز احتمالاً می‌تواند بین ۱۵۰ تا ۱۶۰ و جناح اقلیت حدود صد نماینده داشته باشد. اما کوسینین از اطلاعات داده شده راجع به توازن قدرت در حزب کارگر نروز نتیجه گیری کاملاً متفاوتی از جمع بندی شولر و شفلر کرد. طبق نظر کوسینین این توازن قدرت به شکل موجود، به معنی تهدید و خطری از جانب اکثریت بر علیه اقلیت طرفدار کمینترن بود. البته کوسینین انتظار یک انشعاب فوری از جانب جناح اکثریت را نداشت، چراکه آنها اعلام کرده بودند که مایلند در بین العلل باقی بمانند. او می‌گفت که در این صورت رهبران جناح اقلیت طرفدار کمینترن به تدریج از حزب اخراج خواهند شد.

بر زمینه چنین نتیجه گیری‌هایی بود که کوسینین ساریوی خود را از حوادث شکل داد و اعلام کرد که اخراج رهبران جناح اقلیت طرفدار کمینترن تأثیر منفی مستقیمی بر همه فعالیت‌های آینده بین العلل در اسکاندیناوی خواهد داشت. او این استدلال فرضی را ادامه داد و ابراز کرد وقتی طرفداران کمینترن بدون اینکه حزب منشعب شود به اجبار از حزب کارگر نروز بیرون رانده شوند، در این صورت اعضا یا به قول کوزینین «توده‌ها» در حزب باقی خواهند ماند. آنوقت است که جناح اکثریت حزب کارگر نروز قادر به قطع رابطه با کمینترن خواهد بود. در چنین حالتی ک.ا.ک. شانس زیادی برای ایجاد یک حزب کمونیستی در نروز نخواهد داشت. به این جهت کوسینین می‌خواست نبرد را با جناح اکثریت حزب کارگر نروز در کنگره نوامبر آغاز کند. جناح مارتین ترامل Martin Tranmael رئیس کمینترن کاملاً با کوسینین موافقت کرد. زمان تعیین شده برای آغاز نبرد مناسب بود و طبق اطلاعاتی که زینوویف به احتمال قریب به یقین از طرف آروید هانسن دریافت کرده بود، جناح اقلیت با اطمینان خاطر و خوبیش می‌توانست روی طرفداری بیش از یک سوم اعضای حزب، هفده روزنامه محلی و سه اتحادیه بزرگ کارگری و نیز اکثریت سازمان جوانان حساب کند. زینوویف اظهار داشت: «با بر این در شرایط حاضر ما کاملاً نیرومند هستیم.»

اعضای کمیته اجرایی کمینترن بر سر مسالة اصلی توافق داشتند. از جانب ک.ا.ک. ضروری بود که حزب کارگر نروز را در مقابل یک اتمام حجت قرار داد. زمان مناسب بود و نیروی اقلیت نسبتاً چشمگیر (۳۶). آن‌ها آشکارا محاسبه انشعاب حزب کارگر نروز را کرده بودند.

ک.ا.ک. با این تاکتیک تصمیم گرفته بود که بطور کلی از توصیه‌های خود به جناح اقلیت حزب صرف نظر کند و با قراردادن نوک تیز حمله به مارتین ترامل، اتخاذ یک موضع گیری مشخص را به جناح او تحمیل کند. به این ترتیب ک.ا.ک. در واقع سیاست خود را در این مورد تنها یک هفته قبل از گشایش نشست سراسری فوق العادة دوم نوامبر در کریستینا تصویب کرد. اما تاکتیک‌های اتخاذ شده قبل از این نشست به

حاشیه رانده شده بودند. همه شواهد حاکی از این است که در مسکو به بیشتر نظرات مبارزه جویانه آرولید هانسن گوش داده شد تا تائیدی باشد بر تصمیم گرفته شده قبلی کوسینین، زینوویف و بوخارین (۳۷). وظیفة کمیته اجرایی کمینترن تنها تصویب رسمی آن تصمیم بود.

وقتی نشست سراسری دوم نوامبر گشایش یافت، کمیته اجرایی کمینترن چهار نماینده حاضر در محل داشت: ادوین هورنله، ریچارد شولر و مارسل کاشرن فرانسوی Marcel Cachrin کارگری بین الملل سرخ (۳۹)، هورنله که از روز ۲۸ اکتبر از استوکهولم گذر و با هوگلوند ملاقات کرده بود، روز ۲۸ وارد کریستینا شد (۴۰). او حامل دستورات ک.ا.ک. در صورت مسائل مهمی که باید در هیات مطرح می‌شدند بود. هورنله بلافاصله به بررسی امکاناتی پرداخت که حاوی راه حلی برای کشمکش‌ها باشد. او دستورات نهایی یعنی حجتی را که می‌بایست در هیات ارائه شود هنوز دریافت نکرده بود. کوسینین بطور قاطع اعلام کرده بود که بیانیه ک.ا.ک. که هورنله همراه داشت، باید به (نشست) ارائه شود و هیچ دستور دیگری هنوز از مسکو نرسیده بود. روز چهارشنبه سی و یکم اکتبر آرولید هانسن از مسکو برگشت. او بود که دستورات نهایی را که به نشست ارائه می‌شد همراه داشت. هورنله و شولر در جریان قرار گرفتند. هر دو بلافاصله اظهار داشتند که نتیجه اجتناب ناپذیر لحن فرمول‌بندی انشعاب خواهد بود. روش نیست چرا کوسینین، زینوویف و بوخارین علیرغم توصیه‌ها و هشدارهای مبنی بر خودداری از تعجیل در صورت مسالة نروژ و در پیش‌گیری سیاست صبر و انتظار، می‌خواستند حساب نهایی با حزب کارگر نروژ را درست در آن زمان معین (دوم نوامبر) تسویه کنند. جواب به مساله را می‌توان بعضاً در تکوین سیر حوادث آلمان درست در همان اوان جستجو کرد. شروع انقلاب آلمان برای تاریخ هفتم نوامبر تعیین شده بود و امکان دارد که ارتباطی بین این دو موجود باشد. آیا ک.ا.ک. می‌خواست جنبش کمونیستی در اسکاندیناوی را همزمان در ارتباط با شروع انقلاب در آلمان تقویت کند؟

نقل قول‌ها در این نوشه اساساً به زبان اصلی یعنی آلمانی است که زبان کمونیسم بین الملل در اروپای شمالی بود. متن آلمانی نقل قول‌ها از نظر دستوری همیشه درست نبوده‌اند ولی اشتباهات دستوری در این متون تغییر داده نشده‌اند. در مورد ارقام مربوط به مبالغ پولی باید آنها را حداقل ضرب در بیست کرد تا بتوان تناسبی نسبتاً واقعی از ارزش فعلی آن بدست آورد. (توضیح نویسنده)

یادداشت‌ها

۱- من در این نوشه از مفاهیم اکثریت و اقلیت برای تشخیص جناح‌های حزبی از همدیگر استفاده کرده‌ام. بار سیاسی این دو مفهوم در این نوشه تنها مبتنی بر موازنۀ قدرت در هیات رهبری حزب است و ربطی به تعادل نیرو در بین همه اعضای حزب ندارد. مترادف با مفهوم اقلیت از کلمه اپوزیسیون نیز استفاده می‌کنم.

۲- من مایلم که اسکار سامولسن را پیش از هر چیز جزو سه نفر مهمترین افراد جناح اقلیت هیات رهبری تا زمان انشعاب حزب در سال ۱۹۲۴ بحساب بیارم. منابع جدیدی که من توانسته‌ام به آنها دسترسی پیدا کنم او را به عنوان فردی بسیار مهم و مؤثر در جنبش کمونیستی اسکاندیناوی معرفی می‌کنند. او سازمانده و گزارشگر و هماهنگ کننده فعالیت‌های غیرقانونی‌ای بود که در سال‌های دهه ۱۹۲۰ استوکهولم مرکز آن بود، در باره این راقعیت که نام کارل شیلیوم بعد از انشعاب ۱۹۲۴ به افراد جناح طرفدار کمیترن اطلقی می‌شد (شیلیوم‌ها)، به نوشه یوسف‌سون E F Josephson به نام «ج. ک. س. و کمیترن ۱۹۲۱-۱۹۲۴» بویژه بخش اختلافات درون حزب کمونیست سوند و روابط آن با بین‌الملل کمونیست (اویسلا، ۱۹۷۶) صفحات ۲۱۴-۲۱۵ مراجعه کنید.

۳- اطلاعات راجع به طرفداران حزب در نامه هرمان رمله به روت فیشر به تاریخ بیست و دوم اوت ۱۹۲۴ Rossijski Tsenter Chraneija i Isustjenija Dokumentov Fond 495 opis 182 delo 126 Nivieschei Historij, Moskva.

مراجعه به منابع روسی از این بعده از طریق نوشن (آرشیو اصلی) Opisnummer، Fondnummer (آرشیو) و Dlonummer (جلد)، اعلام خواهد شد. مثال: ۱۲۶: ۱۸۲: ۴۹۵. در باره تشتت و تجزیه درون ح. ک. س. به یوسف‌سون از صفحه ۲۳۷ به بعد مراجعه کنید.

۴- تلگراف ک. ا. ک. به استوارت Stewart 495:23:33:۱۹۲۴_۷_۲۶ به تاریخ ۱۹۲۴_۸_۱۴ An die Delegation ۵ به تاریخ ۱۹۲۴_۸_۱۴، ک. ا. ک. مبلغ ۳۲۰۷ دلار معادل ۱۱۴۰۰ کرون سوندی را به عنوان کمک به هیات نمایندگی ارسال کرد. تردیدی نیست که این پول برای تأمین مالی جناح اقلیت علیه هرگلوند و جناح اکثریت در نظر گرفته شده بود، ک. ا. ک. هم‌چنین به هیات نمایندگی هشدار داد فعالیت‌های خود را با سازمان جوانان کمونیست هماهنگ کنند.

«تا زمانی که خط مشی اقلیت با خط مشی جوانان جناح اکثریت همخوانی دارد، می‌توان عملیات خود را مشترکاً با آنها انجام داد. ۳۳: 23: 495: 23: 33: ۱۹۲۴_۸_۶

۶- نوشه هیمو Heimo به پاتنیکی به تاریخ ۱۹۲۴_۸_۶ delo 495: 23: 33: ۱۹۲۴_۸_۶ هم‌چنین تعداد زیادی تلگراف ارسالی بین استوکهولم و مسکو در باره‌ی تجزیه و تحلیل اختلافات موجود است.

۷- تلگراف هیات نمایندگی به رهبری کمیترن به تاریخ ۱۹۲۴_۸_۳ و ۱۹۲۴_۸_۶ ۴۰۵: 23: 33: ۱۹۲۴_۸_۶

۸- نوشه کمیته اجرایی بین‌الملل جوانان به «سازمان جوانان حزب کمونیست سوند» به تاریخ ۱۹۲۴_۸_۱۴ ۵۳۳: ۹۹: ۳ در درون سازمان جوانان حزب کمونیست سوند، آروید ورنلینگ موقعیت چشمگیری در دوران بحران حزب بدست آورد. او سازمان بین‌الملل جوانان را مرتباً و به بهترین وجهی در جریان سیر بحران قرار می‌داد.

۹- عنوان نامه‌ها و قطعنامه‌های ک. ا. ک. خطاب به اعضای ح. ک. س. در مراحل پایانی اختلافات به خودی خود گویا هستند. نامه سرگشاده‌ای که ک. ا. ک. در مورد بحران خطاب به اعضای حزب فرستاد (به تاریخ ۱۹۲۴_۷_۲۳) تحت عنوان (مبارزة هوگلوند علیه بین‌الملل کمونیست)، (ترجمه نویسنده، از آلمانی به سوندی) می‌باشد. هم‌چنین در قطعنامه رهبری کمیترن به تاریخ ۱۹۲۴_۸_۱۱ نیز در نامه داخلی ک. ا. ک. به تاریخ ۱۹۲۴_۸_۲۰ از انشعاب ح. ک. س. به عنوان نتیجه اجتناب ناپذیر سیاست هوگلوند نام برده می‌شود، و در نامه

- دیگری به تاریخ ۱۹۲۴_۸_۲۶ که روز بعد از انشعاب حزب فرستاده شد گفته می‌شود که هوگلوند انشعاب را تعمیل کرد. همین منبع شماره ۹ از ۱۱۵: 495، ۱۰۳: 115 و ۱۱۵: 103 را پرتوکل شماره ۱۰ - پرتوکل شماره ۲ der Sitzung des Präsidiums des EKKI von 26 jului 1924 و شماره ۱۱ - پرتوکل شماره ۲ der Sitzung des Präsidium des EKKI von 8 och 11 august 1924 معرفی می‌کند. همچنین در قطعنامه‌های مصوبه ک. ا. ک. به تاریخ ۱۹۲۴_۸_۱۱، هوگلوند در برابر یک اتمام جمعت قرار می‌گیرد. او باید یا از تصمیم ک. ا. ک. پیروی کند یا اینکه خارج از بین الملل قرار گیرد. او باید یا از تصمیم ک. ا. ک. پیروی کند یا اینکه خارج از بین الملل قرار گیرد. ۱۱ - نوشته H Remmele/Freimut به گ. زینوویف به تاریخ ۱۹۲۴_۸_۱۲: 125، ۱۸۲: 125 و ۱۹۵: 182. ۱۲ - نوشته یوز ۱۹۲۴_۸_۱۲ و نیز ۱۹۵: 115، ۱۰۳: 115. ۱۳ - نوشته بین الملل به تاریخ ۱۹۲۴_۸_۲۸: 195، ۱۸: 229. ۱۴ - نوشته رمله به فیشر تاریخ ۱۹۲۴_۸_۲۲: 195، ۱۸۲: 126. ۱۵ - نوشته EKKJU A Vretling/O Öhman به تاریخ ۱۹۲۴_۸_۱۶: 533، 10: 3671. ۱۶ - نوشته An die Delegation به تاریخ ۱۹۲۴_۸_۲۱: 33، ۱۹۲۴_۸_۲۱: 33 و ۱۹۵: 23. ۱۷ - تلگراف کارل شیلبو به پیاتنیتسکی به تاریخ ۱۹۲۴_۸_۲۳: 33. ۱۸ - نوشته لانگ A lang به پیاتنیتسکی به تاریخ ۱۹۲۴_۹_۱۲: 495، ۲۳: 33. لانگ نام مستعار اسکار سامونلسن است که عضو رهبری ح. ک. س. بود. سامونلسون نامه خود را به پیاتنیتسکی با چنین فرماد کمک خاتمه می‌دهد: «من فکر می‌کنم که بعلت ضعف مالی ما متهم شکست بزرگی شده‌ایم. و برای اینکه از بورز فاجعه‌ای در این مورد جلو گیری کرد، باید شما هر چه زودتر بوسیله تلگراف پول ارسال دارید.» نیز مراجعت شود به منابع مورخة ۱۹۲۴_۸_۲۲ و ۱۹۲۴_۸_۲۳: 33. ۱۹ - علاوه بر اینکه تحقیقات قبلی نشان داده‌اند که فردریک استروم و زت هوگلوند حاملان یک خط مشی محتاطانه نبوده‌اند، امری که از طرف خود این دو نفر به عنوان تاکتیک از آن نام می‌برند، برای مثال چه در باره مسأله نام حزب، مصطلح کردن پرولتاریا، و چه اساساً در مورد شرائط عضویت در بین الملل - تزهای بیست و یک ماده‌ای مصوب کنگره دوم بین الملل در سال ۱۹۲۰ - حتی خود معاصران آنها معتقد بودند که رهبر حزب و دیپر کل آن دارای یک سیاست دست راستی هستند. در گزارش به حزب کمونیست فنلاند در مورد کنگره مؤسس ح. ک. س. در ماه مارس ۱۹۲۱ توسط کمونیست فنلاندی آلان والتینوس تهیه شده است، او اظهار می‌کند که اختلافات شدیدی در داخل کنگره بوجود آمده است. رهبری حزب حاضر نبودند که یک «مشی روش کمونیستی» را اعلام کنند. ۱۹۲۱_۷_۵: 101، ۳: 5. نیز نوشته همین شخص به ک. ا. ک. به تاریخ ۱۹۲۱_۷_۵: 516، ۲: 7. باز نوشته او به گ. زینوویف، ن. بوخارین و و. کولاروف W Kolarow در پرونده شخص آلان والتینوس پرونده شخص صفحه ۴۷ شماره ۲۲۶) همچنین مراجعت شود به گزارش سیرولا خطاب به دفتر کوچک ک. ا. ک. در سال ۱۹۲۴: 510، ۱: ۱. کاملاً روشن نیست که این گزارش خطاب به دفتر کوچک کماک. باشد، اما محتوا و طبقه‌بندی آن در آرشیو این طور نشان می‌دهد. ۲۰ - نوشته سیرولا به ک. ا. ک. به تاریخ ۱۹۲۱_۶_۱۴: 510، ۱: ۱. ۲۱ - نوشته ا. والتینوس به اسکار سامونلسن به تاریخ ۱۹۲۲_۴_۱۶: 495، ۱۸۲. ۲۲ - من اطلاعات موجود در آشیو کمیسیون بودجه ک. ا. ک. در خلال سال‌های ۱۹۲۱_۱۹۲۷: 82، ۴۹۵، و نیز آرشیو دفتر عملیات مخفی کمیسیون بودجه ک. ا. ک. در طبق آن‌ها معلوم می‌شود که هم ح. ک. س و هم ح. ک. ن و ح. ک. د. به طور مرتب از مسکو کمک مالی دریافت کرده‌اند. تعیین دقیق مبالغی که در دوران رهبری هوگلوند (۱۹۲۱_۱۹۲۴) به ح. ک. س. پرداخت شده است مشکل است. اما در عین حال مشخص است که در سال ۱۹۲۱ مبلغ چهارصد کرون سوئدی و در ۱۹۲۲ مبلغ صد هزار کرون سوئدی

بودجه جانبی برای حکم. تهیه شد. سپس هر سه ماه یکبار حزب از مسکو کمک دریافت می‌کرد. این مبالغ مختلف است، مثلاً در ۱۹۲۳ هر سه ماه یکبار مبلغ ده هزار روبل طلا معادل تقریباً بیست هزار کرون سوئدی پرداخت شد. سازمان جوانان حزب کمونیست سوئد از سازمان بین‌الملل جوانان کمک دریافت می‌کرد که بوسیله کمیسیون بودجه بین‌الملل پرداخت می‌شد. این مبالغ باید به عنوان حداقل در نظر گرفته شود. من مسأله دریافت کمک مالی را بطور مفصل‌تر در نوشتة بعدی ام بنام «چشم انداز دیگر» که در چاپ دوم کتاب سفید «حزب چپ سوئد» بنام (Lik i Garderoben) منتشر خواهد شد مورد بررسی قرار خواهم داد.

۲۲- آرویلسون و یوسف سون، انتساب حزب کمونیست سوئد در سال ۱۹۲۴، از (Sven E Olsson)، از ح. ک. س. تا حزب چپ سوئد. منتخبی از آثار (Lund ۱۹۷۶). نظری به تحقیقات در باره جنبش چپ در سوئد از ۱۹۷۱ به بعد در نوشتة‌ای از میس گلد و آمارک K Amark (استوکهولم ۱۹۹۱) از صفحه ۴۲ به بعد و بیووه از صفحه ۵۵ به بعد. اخیراً نوشتة کان بنام Skandinavische Arbeiterbewegung (Mainz 1993) از صفحه ۸۲ به بعد.

۲۴- فعالیت‌های غیر فانومنی بوسیله اسکار سامونلسون رهبری می‌شد و حمل و نقل و تاچاق وسائل را نیز او به عهده داشت. مسأله فعالیت‌های کمیته فنلاندی در استوکهولم توسط تاریخدان فنلاندی آلان والنیوس در هلسینکی مورد بررسی است. توضیحات من مبتنی است بر گزارش به تاریخ دوازدهم اوت ۱۹۲۱، ۱: ۱: ۵۱۰.

۲۵- آلكساندر کان A. Kan,aa، صفحه ۷۷.

۲۶- تحقیقات کان در باره بوخارین و جنبش کارگری بیک استثنای است. من در عین حال تأیید می‌کنم که گزارش کان در باره بحران درون جنبش کمونیستی اسکاندیناوی کوتاه است. خدمات تحقیق کان بیش از هر چیز در اطلاعات و آگاهی جدیدی است که وی در باره نقش بوخارین در جنبش کمونیستی اسکاندیناوی انجام داده است.

۲۷- پروتکل فدراسیون احزاب اسکاندیناوی ازبیست تا بیست و دوم زانویه ۱۹۲۴، ۷: ۱: ۵۱۰.

۲۸- گزارشی به ۱۹۲۳_۱۰_۲۸، ۱۹۲۴_۱۰_۲۸: ۴۹۵.

۲۹- آخرین آن توسط کان، a a، از صفحه ۸۷ به بعد.

۳۰- در نامه‌ای به تاریخ بیست و ششم اکتبر از طرف ک. ا. ک. در مسکو به زت هوگلوند گفته می‌شود خط مشی ک. ا. ک. در باره مسأله نروز مشخص شده است. (به شماره ۵۱ مراجعه کنید) در باره قطعنامه مصوبه مراجعت کنید به Erklärung und Vorschlag des Exekutiv Kommittees der KI به تاریخ ۱۹۲۳_۱۰_۲۸، ۱: 86، ۴۹۵.

۳۱- همان مأخذ

۳۲- همان مأخذ

۳۳- نوشتة ر. شولر به گ. زینوویف به تاریخ ۱۹۲۳_۱۰_۲۵، ۱۹۲۳_۱۰_۲۶: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۰_۲۷: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۰_۲۸: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۰_۲۹: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۰_۳۰: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۰_۳۱: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۰۱: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۰۲: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۰۳: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۰۴: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۰۵: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۰۶: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۰۷: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۰۸: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۰۹: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۱۰: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۱۱: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۱۲: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۱۳: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۱۴: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۱۵: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۱۶: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۱۷: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۱۸: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۱۹: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۲۰: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۲۱: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۲۲: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۲۳: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۲۴: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۲۵: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۲۶: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۲۷: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۲۸: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۲۹: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۳۰: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۳۱: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۳۲: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۳۳: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۳۴: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۳۵: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۳۶: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۳۷: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۳۸: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۳۹: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۴۰: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۴۱: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۴۲: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۴۳: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۴۴: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۴۵: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۴۶: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۴۷: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۴۸: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۴۹: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۵۰: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۵۱: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۵۲: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۵۳: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۵۴: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۵۵: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۵۶: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۵۷: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۵۸: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۵۹: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۶۰: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۶۱: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۶۲: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۶۳: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۶۴: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۶۵: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۶۶: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۶۷: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۶۸: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۶۹: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۷۰: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۷۱: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۷۲: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۷۳: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۷۴: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۷۵: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۷۶: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۷۷: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۷۸: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۷۹: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۸۰: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۸۱: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۸۲: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۸۳: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۸۴: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۸۵: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۸۶: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۸۷: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۸۸: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۸۹: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۹۰: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۹۱: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۹۲: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۹۳: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۹۴: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۹۵: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۹۶: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۹۷: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۹۸: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۹۹: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۱۰۰: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۱۰۱: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۱۰۲: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۱۰۳: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۱۰۴: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۱۰۵: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۱۰۶: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۱۰۷: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۱۰۸: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۱۰۹: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۱۱۰: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۱۱۱: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۱۱۲: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۱۱۳: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۱۱۴: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۱۱۵: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۱۱۶: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۱۱۷: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۱۱۸: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۱۱۹: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۱۲۰: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۱۲۱: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۱۲۲: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۱۲۳: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۱۲۴: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۱۲۵: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۱۲۶: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۱۲۷: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۱۲۸: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۱۲۹: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۱۳۰: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۱۳۱: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۱۳۲: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۱۳۳: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۱۳۴: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۱۳۵: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۱۳۶: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۱۳۷: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۱۳۸: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۱۳۹: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۱۴۰: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۱۴۱: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۱۴۲: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۱۴۳: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۱۴۴: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۱۴۵: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۱۴۶: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۱۴۷: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۱۴۸: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۱۴۹: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۱۵۰: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۱۵۱: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۱۵۲: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۱۵۳: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۱۵۴: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۱۵۵: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۱۵۶: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۱۵۷: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۱۵۸: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۱۵۹: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۱۶۰: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۱۶۱: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۱۶۲: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۱۶۳: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۱۶۴: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۱۶۵: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۱۶۶: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۱۶۷: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۱۶۸: ۱۸: ۱۷۱، ۱۹۲۳_۱۱_۱۶۹: ۱۸: ۱۷۱،

ADDRESS:

K. K.
BOX 89
145 01 NORSBORG
SWEDEN

POSTGIRO: 609 60 62-2
M. S. A.
SWEDEN

www.KetabFarsi.com

www.KetabFarsi.com

SOCIALIST HORIZON

An Iranian Socialist Journal

No. 1   APRIL 1996